

VETROTIME

TRH
Ocot a olej

ŠTÚDIA
Svetlo ovplyvňuje
kvalitu vína

UMENIE
Sklo – kam až
oko dovidí

03 TRH	Ocot a olej
06 UDRŽATEĽNOSŤ	V kondícii pre obehovú ekonomiku
10 NOVÝ DIZAJN	Pútavé sklo
16 VEDA	Vplyv svetla na kvalitu vína
18 UMENIE	Svet múzeí

Milé čitateľky, milí čitatelia,

sotva začal rok 2016, už sme celkom v jeho víre. Čas letí a o chvíľu to bude rok, čo sa Vetropack Italia stala našou dcérskou spoločnosťou. Našu skupinu si bez nej už ani nevieme predstaviť.

To potvrdzujú aj strany 3 až 5 tohto vydania Vetrotime. Pretože, keď niekto píše o fľašiach na ocot a víno, nemôže vynechať aceto balsamico a olivový olej. A to okamžite vyvoláva myšlienky na Taliansko. Nič na tom nemení ani

to, že najviac olivového oleja sa vyrába v Španielsku a v Grécku je jeho spotreba oveľa vyššia. Vetropack Italia však nevyrába iba fľaše na ocot a víno. K sortimentu patria okrem štandardných obalov na víno, destiláty alebo potraviny – čo je len ukážka z ponuky – aj mnohé špeciálne sklené obaly pre tradičné značky známe aj ďaleko za hranicami Talianska.

Momentálne beží integrácia našej talianskej dcéry do skupiny na plné obrátky. Pretože len samotnou akvizíciou sa to nestalo. Niejaký čas potrvá, kým sa zjednotia všetky procesy, štandardy a metódy.

Vetropack Gostomel je toho dobrým príkladom. V tomto roku oslavuje naša skláreň na Ukrajine desať rokov od svojho vstupu do skupiny Vetropack. O tom, čo všetko sa za týchto desať rokov zmenilo, si môžete prečítať na stranách 8 a 9. Sme hrdí na vývoj podniku, jeho vysokú produktivitu a silné postavenie na trhu. Vzhľadom na politicky nestabilnú situáciu a trvajúcu finančnú a hospodársku krízu to nie je samozrejmosť.

Posledné dve strany tohto vydania Vetrotime sa venujú sklárskym múzeám a možno tu nájdete aj niejaký ten tip na výlet. Kto vie? Sklo bolo odjakživa materiálom, ktorý si vedel podmaniť človeka. Či už v podobe vzácných historických nádob, ako skvostný umelecký objekt alebo ako zdravý obal.

So srdečným pozdravom

Claude R. Cornaz

OCOT A OLEJ

Ušľachtilé potraviny

Ocot a olej sú v kuchyni nenahraditeľnými ingredienciami. Zjemňujú a vylepšujú jedlá a dodávajú im tú správnu chuť. Zabalené v sklených fľašiach presvedčivo zaujmú na regáloch v obchode aj na jedálenskom stole. Spoločnosť Vetropack vyrába pre tieto ušľachtilé potraviny sklené obaly najrôznejších tvarov a objemov.

Olivový olej s jemnou citrónovou arómou dodáva šalátom osviežujúci nádych. Ak máte radšej orechovú príchuť, odporúčame olej z vlašských orechov. Arómy sú u olejov a octov veľmi rozmanité. Ich umením je zjemnenie a zdokonalenie jedál. Preto treba ochrane týchto jemných či silných ochucovadiel venovať zvláštnu pozornosť. Nič ich neochráni lepšie ako obaly zo skla.

Trend na trhu smeruje ku stále menším obalom. Hlavne príchuť, ktoré sa nepoužívajú každý deň, sú v ponuke skôr v 0,5 l baleniach. Zákazníci si stále viac prajú kvalitné obaly individuálnych tvarov, aby sa ich lahodné octy a oleje mohli odlíšiť od konkurencie. Obe tekutiny sa stáčajú do hnedých, zelených alebo bezfarebných sklených fliaš. Najčastejším uzáverom sú závitové závery.

Skupina Vetropack má vo svojom sortimente štandardné fľaše i špeciálne modely vyrábané na zákazku. V ponuke sú rôzne fľaše, od guľatých cez hranaté až po osemuholníkové. Tvarom sa nekladú žiadne medze. Nájdeme tu dlhé aj krátke hrdlá fliaš. Ramená sú zaoblené či hranaté alebo plynule prechádzajú do tela fľaše. Fľaše na ocot a olej sú zväčša opatrené etiketami.

Najobľúbenejšie oleje

V českých a slovenských domácnostiach sa na varenie najviac používa slnečnicový olej. Za ním nasleduje olivový a repkový olej. Neobvyklé príchuť sú v menšine. V Európe sú v kurze bio výrobky a značky menších podnikov. Preferovanie výrobkov z určitých regiónov je zjavné predovšetkým u špeciálnych olejov, napríklad u štajerského tekvicového oleja z Rakúska. Medzi rastlinnými olejmi je slnečnicový olej v krajinách, v ktorých má Vetropack svoje výrobné závody, veľmi obľúbený. K favoritom patrí okrem repkového oleja aj olivový olej. Ukrajina je celosvetovo najväčším výrobcom slnečnicového oleja. Niet teda divu, že dve tretiny

VEDELI STE, ŽE...

Vedeli ste, že olejový výplach ústnej dutiny, alebo tiež oilpulling – prevažovanie oleja, je jednoduchou metódou očisty organizmu? Výplach úst olejom pochádza z Ukrajiny a bol v polovici 80. rokov 20. storočia predstavený na zasadnutí Ukrajinského zväzu enológov a bakteriológov. Pravidelné prevažovanie oleja v ústach pomáha zachovať zdravie organizmu a predchádzať chorobám. Potrebujete len trochu oleja, ktorý použijete k výplachu úst. Pomáha ako prevencia proti krvácaniu ďasien.

ukrajinského trhu rastlinných olejov pokrýva práve tento olej. V Taliansku dominuje iný olej. Talianski spotrebitelia majú olivový olej tak radi, že domáca výroba nedokáže pokryť ich dopyt. Najväčším svetovým výrobcom olivového oleja je Španielsko, tu je však ročná spotreba na osobu nižšia než v Taliansku. Svetový rekord v spotrebe drží Grécko s cca 20 kilogramami na osobu za rok.

Ocot – kedysi a dnes

Okrem dochucovania jedál hrá ocot hlavnú rolu pri nakladaní zeleniny. K tomu sa väčšinou používa vínny alebo

bylinkový ocot. Bylinkový ocot sa v stredoveku používal tiež ako liečivý prostriedok a v 19. storočí sa po zriedení s vodou pil ako osviežujúci nápoj. Balzamikový ocot (aceto balsamico) je obľúbený nielen v šalátových zálievkach (vinaigrette), ale tiež ako ingrediencia v dezertoch. Výbornú chuť majú jahody marinované v balzamikovom octe spolu s vanilkovou zmrzlinou a jemne nasekanou mäťou. Skvelý je aj tmavý dezert mousse au chocolat so zálievkou balsamico vinaigrette, vyrobenou z balzamikového octu, pomarančovej kôry a olivového oleja. Kto má radšej ostrejšie jedlá, môže si na kúsok čerstvého parmezánu kvapnúť

trochu sladkokyslého balzamikového octu a vychutnať si kompozíciu týchto chutí.

Zdravé tuky

Aký olej kto v kuchyni preferuje, je otázkou vkusu. Avšak svoje zdravie môžeme tiež pozitívne ovplyvniť v spojení s pôžitkom z lahodných jedál. Priaznivý vplyv na hodnoty cukru a cholesterolu v krvi a krvný tlak má napríklad olivový, repkový alebo arašidový olej. Rastlinné oleje všeobecne majú spravidla vyšší obsah nenasýtených mastných kyselín, ktoré sú pre ľudské telo veľmi cenné.

Nenasýtené mastné kyseliny patria k zdravým tukom a sú nevyhnutnou stavebnou látkou pre bunky a nervy. Známe sú predovšetkým omega-3 a omega-6 nenasýtené mastné kyseliny. Omega-3 mastné kyseliny nájdeme v repkovom oleji, oleji z vlašských orechov alebo v ľanovom oleji, omega-6 zase v slnečnicovom, bodliakovom alebo sójovom oleji. Varenie s rôznymi olejmi prináša do všedného života kulinárske zmeny, ale tiež možnosti zdravého životného štýlu.

ZDRAVIE A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

V kondícii pre obehové hospodárstvo

Cieľom perspektívneho obehového hospodárstva je, aby sa suroviny potrebné na výrobu nejakého predmetu po ukončení jeho životného cyklu opäť naplno integrovali do výrobného procesu. U skla to napríklad zabezpečuje recyklácia. K udržateľnému obehovému hospodárstvu pritom patrí modernizované riadenie rizík u chemikálií.

Zdravie a životné prostredie už dávno nie sú okrajovými témami. Spotrebitelia sa očividne zaujímajú o to, z čoho produkty pozostávajú, kde a ako boli vyrobené a aké hodnoty vyznáva firma, o značkách ktorej sa všade hovorí. Vďaka voľne prístupným informáciám na internete nachádzajú potenciálni zákazníci odpovede napríklad aj na otázky ohľadne obávaných chemikálií, ktoré sa vyskytujú v obaloch. Transparentnosť a otvorenosť sú tak atribúty, ktoré vo zvýšenej miere prispievajú k rozhodovaniu zákazníkov o nákupe a môžu tiež ovplyvniť ekonomický úspech výrobcu.

Ďalším trendom je starosť o vplyv konzumu na životné prostredie. Hoci sa pozornosť neustále zameriava na obaly na potraviny, je ich vplyv na životné prostredie z hľadiska celého potravinárskeho produktu pomerne nízky. Podľa odhadu pripadá na potravinárske obaly na švajčiarskom trhu približne jedno percento. Napriek tomu je samozrejme dôležité a správne znížovať vplyv obalov na životné prostredie. Rovnako je nutné optimalizovať zdravotné aspekty obalu na potraviny. Tieto aspekty budú v perspektívnom obehovom hospodárstve očividne výzvou. Základnou ideou je pracovať s materiálmi, ktoré je možné opätovne používať. Keďže sú časové horizonty trvajúce niekoľko desiatok rokov dlhé, nedá sa vždy predvídať, aké využitie materiál v budúcnosti nájde. Za takýchto podmienok je teda najlepším riešením, keď sa v oblasti chemikálií

nepripustia žiadne kompromisy a na výrobu obalov sa nepoužijú žiadne látky, ktoré už dnes vzbudzujú obavy. Tieto látky totiž môžu podľa okolností neskôr spôsobiť problémy v obehovom hospodárstve.

Udržateľné využitie zdrojov

So zvýšeným zdravotným rizikom sú spájané endokrinné disruptory (hormonálne aktívne látky), karcinogénne látky (môžu spôsobiť rakovinu) i kombinované účinky týchto látok a určité zaťaženie chemikáliami počas prenatálneho vývoja. Tematika je komplexná: ide teda nielen o riziká chemikálií a ich dlhodobý vplyv na zdravie človeka, ale

FOOD PACKAGING FORUM

Food Packaging Forum (FPF), je verejnoprospešná nadácia, ktorá bola založená v roku 2012 v Zürichu. Zaoberá sa vedeckými podkladmi k materiálom, ktoré prichádzajú do styku s potravinami, a k ich vplyvu na zdravie, pokiaľ sú chemikálie dennodenne prijímané z obalov spoločne s výživou. Nadácia FPF je nezávislá vedecká organizácia, ktorá poskytuje cenné, vecne správne informácie rôznym stakeholderom.

tiež o skutočne udržateľné využitie zdrojov, pri ktorom je možné bez obáv používať rôzne materiály po celé desaťročia aj ako obaly na potraviny. Je zrejmé, že zavedený obvyklý postup pri riadení rizík v obehovom hospodárstve vedie k problémom so zdravím ohrozujúcimi chemikáliami. Podľa princípu udržateľného rozvoja by sme mali naše súčasné vedomosti využiť k zachovaniu bázy pre život budúcich generácií. K tomu patrí taktiež vyradenie známych problematických látok z obehu. To vyžaduje zmenu myslenia, ktorá u uvedomelých spotrebiteľov už začala. Vytvára sa priestor pre inovatívne produkty, ktoré umožňujú udržateľnú spotrebu.

Posúdenie rizika chemikálií

Z dnešného pohľadu existuje riziko ohrozenia zdravia chemikáliami na základe dvoch faktorov: potenciál ohrozenia u určitej látky ukazuje, ako je látka toxická, aké toxické účinky vyvoláva a pri akých koncentráciách sú tieto účinky pozorované; druhým faktorom je potenciál zaťaženia určitou látkou, ktorý ukazuje, v akých množstvách migrujú chemikálie z obalu do potraviny a aké množstvá človek nakoniec skonzumuje.

Nové výzvy

Doposiaľ sa vychádzalo z toho, že riziká chemikálií sa dajú dobre kontrolovať, pokiaľ zaťaženie človeka jednotlivými obavy vzbudzujúcimi látkami neprekročí určité tolerované množstvá. Tento všeobecne platný princíp „dávkovanie robí jed“ je však na základe nových vedeckých poznatkov stále viac spochybňovaný u chronických zaťažení chemickými látkami. Endokrinné disruptory môžu vyvolať škodlivé účinky aj pri nízkych dávkach, ktoré však pri vyšších koncentráciách nie sú viditeľné. Súvislosti medzi dávkovaním a účinkami nie sú pre hormonálne aktívne látky jednotné. To je poznatok, ktorý je v endokrinologickom

výskume už dlho známy. To, že tento princíp platí aj pre mnohé syntetické chemikálie, je relatívne novou informáciou, takže sa pri posudzovaní rizika chemikálií u obalov na potraviny zatiaľ vôbec nezohľadňuje.

Prenatálny vývoj je prinajmenšom od conterganovej aféry v 60. rokoch 20. storočia známy ako veľmi chýlostivé obdobie pre zaťaženie chemikáliami. Vie sa pritom, že chemické zlúčeniny môžu preniknúť placentou a poškodiť vyvíjajúci sa plod už vo veľmi malom množstve. Okrem liekov, alkoholu a tabakového dymu platí tento princíp aj pre priemyslové chemikálie. Účinky na plod však zatiaľ nie sú dôsledne registrované u látok, ktoré sa používajú na výrobu obalov na potraviny.

Toxicita zmesí popisuje kombinované účinky látok, ktoré sú jednotlivito pod hranicou účinku. Vo forme koktailov však môžu veľmi ľahko nejaký účinok vyvolať. To platí pre časové obdobie prenatálneho vývoja aj pre neskoršie fázy života. V obaloch na potraviny sa nachádza viac ako 15 000 rôznych druhov chemických látok, ktorým sú ľudia vystavení v rámci výživy. Z toho vyplýva veľmi vysoký počet možných kombinácií, ktoré nie je možné mať pri použití súčasných postupov pod kontrolou. Preto sa vyhýbanie už známym nebezpečným látkam javí ako prvý logický krok.

Dr. sc. nat. ETH Jane Muncke,
Food Packaging Forum Foundation, Zürich

2,5 % až 65%

Nárast podielu na trhu
v oblasti vína a šumivého
vína z 2,5 % na 65 %

Sklad

Stavba krytého skladu
s rozlohou 9 180 m²

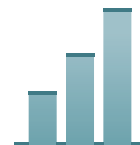
Výrobná kapacita

Zvýšenie z 590 ton na 820 ton
obalového skla denne

Zníženie nákladov

Náklady na energiu na jeden sklený obal
sa znížili o 32 %

Ukrajinský trh

Podiel na trhu zachovaný a zvýšený
z 22 % na 32 %

Rozšírila sa paleta výrobkov

Paleta výrobkov sa rozšírila zo
107 na 425 výrobkov

Balenie

Inštalácia automatických
baliacich liniek vo všetkých
zónach výroby

Export

Podiel exportu stúpol
z 5 % na 30 %

Ročná výroba

Ročná výroba sa zvýšila z 233 miliónov
na 590 miliónov sklených obalov

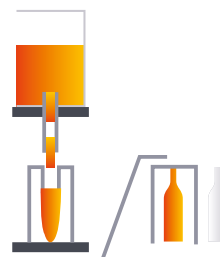
Recyklácia skla

Podiel črepov na výrobe farebného skla
sa zvýšil zo 42 % na 60 %

Bezpečnosť potravín

Osvedčená certifikátom
Food Safety System
FSSC 22000

Nová technológia

Zavedenie nových výrobných technológií –
triple-gob, úzkohrdlý lisofuk, proces lisovaním
a fúkaním

Olive

Feuille-morte

Cuvée

Nové farby

olive, feuille-morte a cuvée rozširujú farebnú paletu

DECÉNIUM

Vetropack Gostomel má 10 rokov

JSC Vetropack Gostomel patrí do skupiny Vetropack od roku 2006. Za tento čas sa veľa toho zmenilo. Tu je krátky pohľad späť.

Rok 2006 bol míľnikom v dejinách sklárne v Gostomeli. Bol to prvý veľký krok do budúcnosti v pozícii člena európskej skupiny, ktorá sa špecializuje na výrobu obalového skla pre nápojový a potravinársky priemysel.

Ekologická výroba skla v Gostomeli

Sklo je odolné, nepriepustné, hygienické a prírodné. Preto zostáva neporazitelným obalovým materiálom. Ďalšou dôležitou vlastnosťou skla je jeho opätovná použiteľnosť. Ukrajinská sklárňa každoročne zvyšuje pri výrobe skla použitie sklených črepov a šetrí tak energiu a zdroje. U hnedého skla predstavujú črepy podiel 61 %, u skla bezfarebného to je 31 %. Skláři tu vyrobia denne 380 ton zeleného, 220 ton hnedého a 220 ton bieleho (bezfarebného) skla.

Taviaca vaňa na zelené sklo, uvedená do prevádzky v roku 2007, je vďaka taviacemu výkonu 380 ton skla denne najväčšou vaňou skupiny Vetropack.

Výroba skla vyžaduje vysoké teploty okolo 1 600 °C a tým aj veľké množstvo energie. Preto je pre Vetropack dôležitou témou myslenie a konanie šetrné k životnému prostrediu, čo sa odráža sa aj v investičných programoch.

V roku 2010 bola v ukrajinskom závode Vetropacku zavedená technológia tzv. úzkohrdľého lisofuku. Pri tejto výrobnej metóde vznikajú o 30 % ľahšie sklené obaly s tenšími stenami bez obmedzenia ich stability alebo straty vynikajúcich vlastností. O rok neskôr bol do prevádzky uvedený vyfukovací stroj triple-gob (trojkvapka), ktorý dokáže pri jednom cykle vytvárať až 36 sklených obalov.

Pohľad do budúcnosti

Napriek finančnej kríze, politicky nestabilnej situácii a vojenským nepokojom na Ukrajine ovláda tento podnik v kyjevskom regióne podiel na trhu vo výške 32 %. Okolo 650 zamestnancov vyrobí denne približne dva milióny sklených obalov. To zodpovedá asi 18 % celkovej výroby skupiny Vetropack.

Ako už bolo spomenuté, recyklácia a spracovanie črepov zaznamenávajú na Ukrajine veľký pokrok. Na každých 10 % použitého skla sa ušetrí 3 % energie a 7 % emisií CO₂. Jeden milión recyklovaných sklených obalov predstavuje úsporu 250 ton kremičitého piesku, čo je okrem použitého skla základná surovina, ktorá je nevyhnutná pre výrobu sklených obalov. To predstavuje veľkú možnosť, ako chrániť prírodné suroviny pre budúce generácie.

V DUCHU TRADÍCIE

Žiarivo červená rubínová farba

Známe šumivé víno z Krymského polostrova, Nový Svet, si oblieklo nové šaty. Fľaše v olivovej farbe vyrábajú odborníci na sklo v závode Vetropack Gostomel.

Už pri prvom dúšku šumivého vína Nový Svet zaujme jemná súhra chutí čiernych ríbezlí, sliviek a fialky. Šumivé víno je zmesou odrôd vinnej révy Cabernet Sauvignon, Saperavi a Merlot. Žiarivo červená rubínová farba tohto moku je zahalená do štandardnej elegantnej olivovej fľaše z ukrajinského závodu Vetropack. 0,75l fľaša dokonale stelesňuje bohaté tradície vinárstva na pobreží Čierneho mora. Teraz sa šumivé víno Nový Svet plní v ukrajinskom Charkove, v Závodoch na výrobu šumivého vína.

PIKANTNÉ KORENIE

Upúta v skle na prvý pohľad

Najväčší výrobca korenia v Chorvátsku, Šafram, plní svoje korenie do pohárov vyrábaných v sklárni Vetropack Straža.

Názov rodinného podniku Šafram je v Chorvátsku synonymom delikátnej sušenej sladkej alebo pálivej papriky. Do sortimentu tohto tradičného podniku, ktorý bol založený v roku 1991, patria aj iné zmesi korenia a sušené ovocie a zelenina. Teraz dostať kúpiť obľúbené korenie Šafram v sklenom pohári s objemom 0,12 litra z výroby chorvátskej sklárne skupiny Vetropack. Bezfarebný pohár má jednoduchý uzáver na posýpanie alebo je vybavený mlynčekom. Technickou výzvou bola pritom taká konštrukcia ústia, aby mlynček a pohár tvorili jeden celok a aby pri mletí nedošlo k ich oddeleniu.

POSILNÚJÚCE NÁPOJE

Zdravý nápoj v zdravom balení

Vetropack Austria vyrába sklené fľaše pre nápoje IngwerTRINK od firmy Kloster Kitchen a pre ovocné šťavy a smoothies od firmy SanLuca. Nápoj je osviežujúci a zdravý je aj obal, ktorý dokonale schráni vynikajúcu arómu a cenné látky obsiahnuté v nápoji.

Zázvor sa používa ako korenie a tiež ako liečivý prostriedok. Napríklad do kari korení alebo proti začínajúcemu

prechladnutiu. Milovníci zázvoru a noviniiek si teraz môžu osviežujúci nápoj vychutnať. Nápoj IngwerTRINK od firmy

Kloster Kitchen Öko Fair-trade GmbH sa inšpiroval starým kláštorňým receptom. Firma sídli v mestečku Cudrefin vo Švajčiarsku. Fľaše na toto posilňujúce osvieženie vyrába Vetropack Austria. Ide o zelenú fľašu Bordeaux 0,25 l zo štandardného sortimentu.

Farba fľaše perfektne ladí s nápadnou sieťotlačou firmy Printglass a zaisťuje tak harmonický vzhľad. Závitový uzáver so strieborným vrchnákom dotvára vydarenú prezentáciu nápoja s čerstvými kúskami zázvora a sirupom agáve.

Ovocné a osviežujúce sú aj ovocné šfavy a smoothies od výrobcu SanLucar „Fruit to go“ GmbH v dolnorakúskom Ebereichsdorfe. Fľaše z bezfarebného skla s objemom

0,25 l a 0,65 l majú valcovitým tvar a sú vybavené praktickým uzáverom twist-off. Jemne pôsobiaca etiketa a pohľad na žiarivé farby nápojov podnecujú chuť na hodnotný obsah. Sklené fľaše optimálne chránia vitamíny, arómu a farbu nápoja bohatého

na vitamíny. Rovnako ako pri nápojoch IngwerTRINK vyrába Vetropack Austria fľaše aj na tieto ovocné a zeleninové nápoje SanLucar. SanLucar je medzinárodná spoločnosť pôsobiaca v oblasti obchodu s ovocím a zeleninou, s hlavným sídlom vo Valencii v Španielsku a s pobočkami v Nemecku a Rakúsku.

LIMITOVANÁ EDÍCIA

Darčekový obal

Pivovar Plzeňský Prazdroj vytvoril na konci roku 2015 spoločne s českým návrhárom darčekový obal na pivo Pilsner Urquell. Zelené sklené fľaše vyrába spoločnosť Vetropack Moravia Glass.

Darčekové balenia sú veľmi obľúbené a zvyšujú hodnotu produktu. To využil pivovar Plzeňský Prazdroj, ktorý na konci roku 2015 uviedol na trh špeciálne balenie piva. Chmeľový nápoj je tak chránený dvakrát.

Litrové fľaše zo zeleného skla so strmeňovým uzáverom vyrába závod Vetropack v Kyjove. Limitovanú edíciu vytvoril renomovaný sklársky dizajnér Rony Plesl. Dizajn nadväzuje na klasické pivové pollitrové poháre. Zelená fľaša sa vďaka dominantnému bruchu odlišuje od ostatných ležiakov. Na jednej strane je umiestnené výrazné gravírovanie Pilsner Urquell. V dolnej časti tela zdobia fľašu zaoblené kontúry. Celkový prvotriedny dojem umocňuje darčekový obal v tvare valca, na ktorom je zobrazená fľaša.

BOHATÁ NA HORČÍK

Opradená povestami

Podľa povesti spôsobil Pegas, okrídlený kôň z gréckej mytológie, svojimi kopytami, že zo zeme po prvý raz vytryskol prameň minerálnej vody Donat Mg. Zelené sklené fľaše na túto minerálu vodu bohatú na horčík, vyrába chorvátsky závod Vetropack.

Pred veľmi dávnou dobou letel Pegas nad Slovinskom a bol krajinou tak uchvátený, že sa zniesol bližšie k zemi, dotkol sa jej a spôsobil posunutie zemskej vrstvy. Objavil sa tak prameň blahodarnej minerálnej vody s vysokým obsahom horčíka Donat Mg.

V roku 2013 bola dizajnérska agentúra PointBleu v španielskej Barcelone poverená zmenou imidžu značky Donat Mg. Cieľom bolo dodať fľaši vzhľad fľaše na lieky, aby sa zreteľne odlišila od klasických bežných obalov na minerálnu vodu. Zámer sa podaril: od roku 2016 budú vyrábať fľaše zo zeleného skla pre túto povestami opradenú vodu v závode Vetropack Straža v Hume na Sutli. Telo fľaše má jednoduchý, klasický dizajn s krátkym hrdlom. 0,75l fľaša je uzatvorená závitovým uzáverom.

VYSOKOPERCENTNÁ LIEHOVINA

Limetka a mäta

Vo fľašiach z bezfarebného skla vyrábaných v závode Vetropack Gostomel sa zelený likér Villa Bianca zvlášť dobre vyníma. Aromatická ovocná liehovina dopĺňa rozmanitú ponuku produktov.

Likér Villa Bianca od ukrajinskej firmy Obolon sa prezentuje celkom v zmysle „najdôležitejšie je správne namiešanie“. Likér je zmesou korenistých a aromatických bylín, ovocnej šťavy ako aj cukrového sirupu. Kombinácia limetky a mäty zaisťuje osviežujúci zelený vzhľad tohto alkoholického nápoja.

Vetropack Gostomel vyrába fľaše z bezfarebného skla s objemom 0,5 litra. Dlhé telo i hrdlo fľaše so závitovým uzáverom dodávajú likéru jednoduchú, klasickú eleganciu. Tento sladký skvost s ovocnou príchuťou prináša čerstvý vietor na ukrajinský trh s likérmi a zvláštnym spôsobom zjemňuje kokteily alebo jedlá.

MALÉ ALE DOBRÉ

Víno vhodné k pizzi

Na ukrajinskom trhu s vínom sa objavilo nové výborné víno v malom objeme, ktoré sa vynikajúco hodí k pizzi. Pizzavino firmy Kotnar dostať vo fľašiach s objemom 0,375 litra vyrobených v závode Gostomel.

Pizza patrí k obľúbeným jedlám mnohých ľudí. Pizzavino sa k tomuto talianskemu jedlu perfektne hodí. Či máme radšej víno červené alebo biele, to je vec vlastného vkusu. Pizzavino existuje v oboch variantoch: suchý a polosuchý Tramín so sladkastou arómou čajových ruží a suchý a polosuchý Merlot s ovocnou príchuťou ríbezlí.

Fľaše s objemom 0,375 l z bezfarebného skla alebo vo farbe olive vyrába ukrajinský závod Vetropack Gostomel. Táto malá a ľahká fľaša je ideálna na výlet do prírody alebo príjemný piknik pri vode. Nepotrebujeme žiaden otvárač, pretože fľaša má závitový uzáver.

DELIKÁTNE VÍNO V CUVÉE

Biele víno z Talianska

Rodinný podnik Sartarelli plní svoje biele vína do sklených fliaš vo farbe cuvée od firmy Vetropack Italia. Hrozno používané pri výrobe vína rastie v najstarších viniciach tohto vinárstva.

Vinárstvo Vinicola Sartarelli vsádza už dlho na ekologické poľnohospodárstvo, ktoré chráni vinice i krajinu. Vinnej réve sa darí vo výške 350 metrov nad morom a pestuje sa tu na ploche s rozlohou vyše 55 hektárov. Sklené fľaše vo farbe cuvée pre biele víno vyrába Vetropack Italia. Víno sa stáča do fliaš s klasickým tvarom Renana, ktorý ma svoje korene v Alsasku. Elegantný hladký dizajn vylepšili odborníci na sklo vygravírovaným písmenom „S“ v oblasti ramien.

Víno s objemom 0,75 litra dostať v troch rôznych odrodách: Tralivio je mierne sladké víno, Classico má horkú chuť, ktorá pripomína mandle a Balciana oslňuje čerstvou arómou citrusových plodov.

VOLANIE HÔR

Moderné Švajčiarsko

Nový dizajn osviežujúceho nápoja využíva dlhoročnú tradíciu značky a nový imidž moderného Švajčiarska. Sklené fľaše s objemom 0,33 l sa vyrábajú pre gastronómiu.

S príchodom jari sa švajčiarska značka Rivella objaví v nových šatách. V porovnaní s predchádzajúcou fľašou so zakrivenými drážkami sa nová fľaša vyznačuje výrazným diagonálnymi líniami. Krížový dizajn symbolizuje švajčiarske hory a pokračuje aj na etikete. Aby fľaša a etiketa pôsobili ako jeden celok, musí byť etiketa umiestnená celkom presne. Fľaše s korunkovým uzáverom majú rovnaký objem ako predtým, teda 0,33 litra. Vytvorením nového imidžu bol poverený medzinárodne známy dizajnér Yves Béhar zo Švajčiarska.

Základ značky tvorí Rivella červená a Rivella modrá, ktoré sa plnia do fliaš z hnedého skla. Rivella zelená, ktorú bolo v uplynulom roku vidieť v limitovanej edícii v zelených fľašiach, je teraz k dispozícii pod názvom Rivella zelený čaj vo fľašiach z bezfarebného skla. Všetky tri príchute sa plnia do sklenených fliaš výhradne pre gastronómiu.

KLÁŠTORNÉ PIVO

Varenie piva podľa starej tradície

Pivovar pri kláštore Fischingen vyrába už asi dva roky vlastné pivo. Fľaše zo zeleného a hnedého skla vyrábajú závody skupiny Vetropack v Chorvátsku, Rakúsku a Švajčiarsku.

Pod názvom PILGRIM varí malý kláštorň pivar Fischingen vo švajčiarskom kantóne Thurgau kvalitné pivo pre ozajstných labučníkov a privyrába si tak významne na udržiavanie kláštorň areálu.

Craft Beer ako aj Abteibier (Opátske pivo) sa plnia do fliaš firmy Vetropack zo sklárň v Hume na Sutli, v Pöchlarni a v St-Prex. Craft Beer dostať v hnedých fľašiach s objemom 0,75 l s predĺženým hrdlom ako aj vo fľašiach Gambrinus s objemom 0,33 l. Obe fľaše majú korunkový uzáver. Opátske pivo, známe ako „Bière d'Abbaye“ alebo „Bière de Trappiste“, žiari v zelených fľašiach na šumivé víno s objemom 0,75 a 0,37 l. Vďaka vysokému obsahu alkoholu 11,5 % sa dá dlho skladovať. Prezentácia piva vo fľašiach na sekt umocňuje ušľachtilý dizajn. Okrem týchto dvoch pív vyrába kláštorň pivar v každom ročnom období sezónne pivo, ktoré sa rovnako ako všetky piva varí podľa starých receptúr a v otvorených kadiach. Tradícia otvoreného kvasenia sa používa dnes už len v niekoľkých, predovšetkým malých pivovaroch.

PRÍRODNÉ ZAKALENIE

Mýtické pivo

Švajčiarsky pivovar Adler vo Schwandene, v kantóne Glarus, siaha vo svojej novej produktovej sérii do sveta mýtov. „Vrenel disgärtli“ je prírodne zakalené svetlé pivo s ovocnou príchuťou. Fľaše z hnedého skla vyrába sklárň Vetro-pack v Kremsmünstri.

Pre alpských turistov je Vrenel disgärtli známym pojmom: výrazný štvoruholník v Glarnských Alpách. Podľa povesti tu uviazla v snehu mladá žena s menom Vreneli. Sneh bol taký ťažký, že sa nedokázala zachrániť. Nová produktová rada pivovaru Adler sa etiketou „Saagehafts usem Glarnerland“ (Legenda z Glarnskej oblasti) vracia k tejto bájnej povesti.

Vetropack Austria vyrába hladké fľaše z hnedého skla, ktoré majú ústie na korunkový uzáver. Na etikete je vyobrazená mladá žena, ktorá spí vo svojej záhrade. Fľaša obsahuje 0,29 litra prírodne zakaleného chmeľového moku, ktorý je belgickým variantom vrchne kvaseného pšeničného piva (Witbier). Vrchné kvasenie dodáva pivu ovocnú príchuť. Ďalšími prísadami sú semienka koriandra, sušená kôra z horkého pomaranča curaçao a ovos.

OSVIEŽUJÚCE

Chuť z detstva

Taliancky závod Vetropacku v Trezzane sul Naviglio vyrába fľaše z bezfarebného skla pre nealkoholické nápoje Baladin. Jedným z nich je oranžový Baladin Ginger.

Hoci by sa to podľa názvu mohlo tak zdať, neobsahuje Baladin Ginger žiaden zázvor. Tento nealkoholický nápoj obsahuje vodu, trstinový cukor, citrónovú šťavu, kyselinu uhličitú ako aj bylinky, kôru z horkého a sladkého pomaranča, korenie a vanilku. Táto kompozícia je osviežením buď čistým, zdobeným pomarančom alebo miešaným s destilátom.

Vetropack Italia vyrába fľaše s objemom 0,25 litra z bezfarebného skla. Telo fľaše zdobí gravírovanie s logom a nápis „Baladin“, dopĺňa ho korunkový uzáver.

Za nealkoholickými nápojmi Baladin sa skrýva myšlienka pripomenúť si chute a arómy Talianov z detstva. Okrem nápoja Baladin Ginger existuje aj Cidrata (citrón), Spuma Nera (pomaranč-myrtá), Melazen (jablko-zázvor) ako aj Cola.

Z VEDY

Svetlo ovplyvňuje kvalitu vína

Výskumný projekt Laboratória pre technológiu a analýzu vína univerzity v Záhrebe ukazuje, že výber farby fliaš na víno má rozhodujúci vplyv na kvalitu vína pri jeho skladovaní. Výrobcovia vína by si teda mali dobre premyslieť, do akých fliaš svoje lahodné nápoje naplnia, hlavne biele vína. Projekt sa konal v spolupráci s firmou Vetropack Straža.

Len čo sa víno dostane na trh, závisí jeho kvalita od toho, ako je uskladnené. Pretože svetlo má vplyv na vývoj chute. Ak je víno vystavené silnému svetlu, môže sa zmeniť jeho pôvodná aróma. Tento jav je v odborných kruhoch známy pod pojmom „goût de lumière“ a pri pití pripomína chuť karfiolu.

Biele víno sa tradične plní do bezfarebných alebo svetlých sklenených fliaš a červené víno do fliaš zelených alebo hnedých. Väčšina spotrebiteľov je na to už zvyknutá. Ale je to skutočne správna voľba pre zabezpečenie kvality vína?

Chorvátsky podnik Vetropack v Hume na Sutli sa tejto otázke venoval spoločne s Fakultou potravinárstva a biotechnológie v rámci jednej štúdie. Cieľom bolo preskúmať vplyv farieb na fľaše – čirej, olivovej a cuvée – na účinky svetla a zistiť, ako to ovplyvňuje kvalitu vína. Biele a červené vína sa naplnili do fliaš uvedených farieb. Prv, než boli fľaše s vínom vystavené po dobu jedného roka silnému svetlu alebo tme, uzavreli ich vedci závitovým uzáverom. Každých šesť mesiacov nasledovala kontrola kvality: vedci analyzovali zmeny polyfenolových antioxidantov (zdravé látky

vo víne), farby a arómy. Pre senzorické testy sa konali ochutnávky.

Čitlivé biele víno

Výskumný projekt ukázal, že v prípade, keď sa víno uskladní na miesto vystavené silnému svetlu, má farba fľaše veľký vplyv na jeho kvalitu. Fľaše vo farbe cuvée chránia prakticky rovnako dobre ako tmavšie farby fľaše. Olivová farba a predovšetkým bezfarebné sklo nedokázali rovnakou mierou ochrániť biele víno pred negatívnymi vplyvmi svetla.

Červené víno reaguje inak

U červeného vína bol výsledok iný: napriek vplyvu svetla bolo víno vo fľašiach farby cuvée a olive chránené rovnako ako kontrolné fľaše uskladnené v tme.

Kvalita bieleho i červeného vína sa tak môže značne meniť v závislosti od svetla, vždy podľa toho, akú farbu majú fľaše, v ktorých je uskladnené. Alebo inak povedané: víno vo svetlých sklenených fľašiach buď čím skôr vypite alebo uložte na tmavé miesto.

VELTRHY

Prezentácie v znamení skla

Spoločnosť Vetropack sa zúčastnila na troch dôležitých veľtrhoch. Na BrauBeviale v nemeckom Norimbergu predstavila skupina obalové sklo všetkých dcérskych spoločností. Spoločnosť Vetropack Italia sa po prvý raz prezentovala ako podnik skupiny Vetropack na veľtrhu SIMEI v Miláne a v Martigny v západnom Švajčiarsku predstavil švajčiarsky závod Vetropack Švajčiarsko svoje rozmanité produkty na veľtrhu Agrovina.

Na SIMEI v Taliansku

Skupina Vetropack sa po prvý raz so svojím stánkom zúčastnila na veľtrhu SIMEI v talianskom Miláne. Vetropack Italia, najmladšia dcérska spoločnosť koncernu, prezentovala svoje vlastné výrobky a sklené obaly sesterských spoločností. SIMEI je medzinárodná výstava strojov pre vinárske podniky a pre plnenie produktov do fliaš. V štyroch veľtržných pavilónoch sa predstavilo celkom 700 vystavovateľov z 27 krajín. Stánok navštívili početní zákazníci a záujemcovia, ktorí sa informovali o rozmanitej palete výrobkov spoločnosti Vetropack Italia.

Na BrauBeviale v Nemecku

Tri intenzívne dni veľtrhu, viac ako 37 000 návštevníkov a takmer 1 100 vystavovateľov, to je výsledok veľtrhu BrauBeviale 2015, ktorý sa konal vlani v novembri v Norimbergu. Na BrauBeviale sa spoločnosť Vetropack prezentovala ako

skupina vo veľkom stánku. Vystavené tak bolo všetko obalové sklo zo všetkých spoločností skupiny Vetropack. Skupina ukázala celú paletu svojich výrobkov.

Špeciálne pívá patria do špeciálnych fliaš, ktoré sa odlišujú od ostatných produktov a ktoré ponúkajú priestor pre individuálny branding. Vo svojej vlastnej expozícii poukázal Vetropack na významný trend kreatívnej pivnej kultúry. Sklo ožíva vďaka svojim možnostiam rôzneho stvárnenia a táto rozmanitosť je takmer nekonečná. Dôležité je, aby tvar, farba, povrchová úprava a funkcia tvorili jeden celok. O tom sa návštevníci veľtrhu tiež mohli presvedčiť. Zároveň bola prezentovaná nová brožúra Naše služby Service plus+. Jej cieľom je predstaviť široké spektrum služieb skupiny Vetropack. Patrí tu komplexné poradenstvo od produktového nápadu až po hotový výrobok, rovnako ako výpočty ekonomickej bilancie alebo optimálne balenie výrobkov dodávaných zákazníkom pre úsporu nákladov na prepravu.

Na Agrovine vo Švajčiarsku

Spoločnosť Vetropack Švajčiarsko sa v januári 2016 zúčastnila na veľtrhu pre odborníkov z oblasti vinárstva a enológov, ktorý sa koná raz za dva roky. Jej prezentácia na Agrovine sa niesla v duchu Service plus+. Návštevníci tak mohli posúdiť rôzne špeciálne vzorky osobitých fliaš: fľaše z odľahčeného skla alebo so špeciálnou úpravou, ako je napríklad sieťotlač. Najväčšou atrakciou bol obrovský nástenný regál, na ktorom bol vystavený sortiment spoločnosti Vetropack, ktorý sa predáva vo Švajčiarsku.

PAMÄTIHODNOSTI

Sklo, kam až oko dovidí

Naša redakcia sa vydala za pozoruhodnými sklárskymi múzeami. V každej krajine, v ktorej má Vetropack výrobný závod, vám jedno z nich predstavíme. Podťe s nami na zaujímavú cestu poznáním.

Múzeá boli pôvodne považované za posvätné miesta múz, kde sídlili bohyne umenia. Dnes už múzeá síce nie sú svätyňami v pravom zmysle slova, ale aj tak sú dôležitým miestom pre prezentáciu histórie a stvárnenie budúcnosti.

Symbol zo skla

Keď sa blížíme k Múzeu fliaš vo švajčiarskom Willisau, upúta okamžite našu pozornosť výrazný symbol, 7,5 m vysoká fľaša zo zeleného skla. Od mája 2006 čaká na návštevníkov v priestoroch múzea viac ako 35 000 fliaš. Zbierka siaha od najmenších fľaštičiek, ktoré slúžili na skladovanie liekov, až po obrie fľaše na víno a obsahuje najrôznejšie skvosty, ktoré potešia zberateľa a rozbúšia srdce milovníkov skla. Vlni v septembri bolo múzeum rozšírené a prístavba sa náležite oslávila. Kurátor výstavy, Sepp Stadelmann, je dobre známy aj ďaleko za hranicami tejto obce.

Korene v staroveku

U južného suseda Švajčiarska, v Taliansku, sa nachádza Museo dell' arte Vetraria Altarese. Okrem objektov zo skla od roku 1650 až po súčasnosť vystavuje múzeum aj náradie na ručnú výrobu skla. V špeciálnej časti múzea sa sklo ešte podľa starej tradície fúka ručne. Výstava sa nachádza vo Villa Rosa, bývalej súkromnej rezidencii v secesnom štýle. Korene sklárskej kultúry v mestečku Altare siahajú až do staroveku. Popri vystavených predmetoch sa návštevníci oboznámia aj s dejinami výroby skla v Altare.

Vášeň pre sklo

Fúkanie skla môžeme obdivovať aj v priestoroch antického sklárskeho múzea v chorvátskom Zadare. Múzeum vlastní jedinečnú zbierku asi 2 000 sklenených predmetov zo staroveku. Výstava je rozdelená na rôzne témy: od techniky zdobenia skla cez obchodné sklárske cesty, využitie skla v kozmetike, farmácii a v medicíne, používanie skla v každodennom živote až po šperky zo skla. V centre najväčšej výstavnej haly stojí pohrebisko ako nálezisko antického skla. Osobitnou raritou sú sklené urny a ďalšie predmety zo skla, ktoré kedysi hrali pri pochovávaní veľkú rolu. Vášeň riaditeľa múzea Iva Fadića pre sklo ako materiál cítiť na každom kroku. Ako archeológ pracoval predtým v archeologickom múzeu v Zadare v oblasti inventáru antického skla. Zadar pritom má, ak veríme britskému filmovému režisérovi Alfredovi Hitchcockovi, najkrajší západ slnka na svete.

Umenie

Sklo nás sprevádza v každodennom živote. Často preto vôbec nevnímame, aké je zvláštne. Sklárske múzeum Sklený hrad v Dolnom Rakúsku si dalo za úlohu umelecky stvárniť a prezentovať tento cenný materiál. Návštevníci múzea tu zaujímavým a napínavým spôsobom spoznávajú svet vzniku skla a jeho kreatívneho spracovania. Veľká časť múzea je venovaná fúkaniu skla. Vyfukovať sklo začali už Rimania a obrodu zažilo toto

vým spôsobom spoznávajú svet vzniku skla a jeho kreatívneho spracovania. Veľká časť múzea je venovaná fúkaniu skla. Vyfukovať sklo začali už Rimania a obrodu zažilo toto

umenie o niekoľko rokov neskôr v Benátkach. Benátčania si chceli nechať tajomstvo fúkania skla pre seba, ale aj tak sa táto technika časom rozšírila cez Alpy do ďalších regiónov. Aj vďaka tomu zdobí fasádu múzea mozaika vytvorená z troch miliónov sklíčok.

Očarujúce

Múzeum skla a bižutérie v Jablonci nad Nisou bolo založené pred vyše 110 rokmi a jeho zriaďovateľom je české ministerstvo kultúry. Hlavná budova v secesnom štýle sa nachádza v historickom a kultúrnom centre mesta. V „Čarovnej záhrade“ sa môžeme ponoriť do sveta českého skla zo siedmich storočí. A ako sľubuje názov, návštevníci tu budú predmetmi zo skla očarení. Výstavu umocňujú lyrické ukážky z diel básnikov. V časti venovanej bižutérii sú vystavené šperky zo skla i iných materiálov. Ďalej sú vysvetlené dejiny výroby šperkov a bižutérie. Sklársky priemysel mal pre tento región veľký význam už od 17. storočia; o storočie neskôr sa v tejto priemyselnej lokalite etablovala aj bižutéria.

Sklo na zámku

V slovenskej obci Lednické Rovne sa nachádza Slovenské sklárske múzeum. V roku 1892 bola v obci založená skláraň, ktorá sa neskôr postarala aj o zriadenie múzea. Expozícia múzea sa nachádza v priestoroch renovovaného renesančného kaštieľa, kedysi rodinného sídla

bývalých majiteľov sklárne. V centre výstavy je prezentovaná história slovenskej výroby skla, kde môžu návštevníci obdivovať rôzne historické predmety, vrátane archeologických nálezov od 17. storočia. Moderná výroba skla je zastúpená ukážkami výrobkov jednotlivých slovenských sklární. Oblasť v okolí Lednických Rovní sa vyznačuje bo-

hatou sklárskou tradíciou, neďaleko sa nachádza aj skláraň Vetropack Nemšová.

Tradícia a moderný štýl

Sklárske múzeum vo Ľvove je prvým a jediným sklárskym múzeom na Ukrajine. Založil ho ukrajinský umec Andriy Bokotey v roku 1992 pri príležitosti medzinárodného sympózia fúkania skla vo Ľvove. Cieľom bolo vystaviť predmety, ktoré vznikli počas tohto sympózia. Preto je tejto téme venovaná aj najväčšia časť múzea s viac ako 300 exponátmi. Ďalšie dve oblasti ukazujú historické a moderné poňatie skla. Historická časť sa venuje fľašiam, amforám, kruhom a mozaikám z Kyjeva, Terebovlji, mesta na západnej Ukrajine, a Haliča a sklu zo 16. a 17. storočia z kolekcie, ktorú poskytol známy

ukrajinský reštaurátor Petro Linynsky. Výstavy, ktorých ústrednou témou je moderné sklo, sa často menia. Jednu vec však majú spoločnú – posudzujú tento fascinujúci materiál vždy z nových perspektív a poskytujú podnet k zamysleniu.

**KONTAKTNÉ ADRESY
PREDAJ****Švajčiarsko**

Telefón +41 44 863 34 34
Fax +41 44 863 34 45
marketing.ch@vetropack.com

Rakúsko

Telefón +43 2757 7541
Fax +43 2757 7541 202
marketing.at@vetropack.com

Česká republika

Telefón +420 518 733 111
Fax +420 518 612 519
marketing.cz@vetropack.com

Slovensko

Telefón +421 32 6557 111
Fax +421 32 6589 901
marketing.sk@vetropack.com

**Chorvátsko, Slovinsko,
Bosna a Hercegovina,
Srbsko, Čierna Hora,
Macedónsko**

Telefón +385 49 326 326
Fax +385 49 341 154
prodaja@vetropack.com

Ukrajina

Telefón +380 4597 313 44
Fax +380 4597 311 35
sales.ua@vetropack.com

Taliansko

Telefón +39 02 458771
Fax +39 02 4587714
sales.it@vetropack.com

**Ostatné krajiny západnej
Európy**

Telefón +43 7583 5361
Fax +43 7583 5361 225
export.west-europe@vetropack.com

**Ostatné krajiny východnej
Európy**

Telefón +420 518 733 341
Fax +420 518 612 519
export.cz@vetropack.com